

Projekt

z dnia 5 lutego 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA ELKU**

z dnia 5 lutego 2024 r.

w sprawie programu osłonowego

Na podstawie art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, 535, 1693, 1938, 2754 i 2760) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PROGRAM OSŁONOWY „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW” NA ROK 2024

Podstawa prawna programu

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej dotyczącym realizacji zadań własnych gminy w zakresie pomocy społecznej. Podstawą prawną wprowadzenia programu osłonowego jest Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024.

Program jest zgodny z założeniami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełku na lata 2024-2030, Priorytet 2. Włączenie społeczne osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, cel strategiczny 2. Zwiększenie udziału w życiu społecznym osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Cele programu osłonowego

1. Zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 60 lat i więcej przez świadczenie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich w zakresie określonym w programie, wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie miasta Ełku.
2. Poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

Ocena sytuacji warunkująca realizację programu

Z analizy danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku wynika, że w 2023 r. (stan na dzień 31.12.2023 r.), udzielono świadczeń z pomocy społecznej (przyznano decyzją administracyjną) 2040 osobom, w tym 260 kobiety w wieku powyżej 60 r.ż. oraz 86 mężczyzn w wieku powyżej 65 r.ż. Osoby w wieku powyżej 60 lat stanowią 17% wszystkich osób korzystających z pomocy społecznej na terenie Ełku. Z pomocy w formie usług opiekuńczych skorzystało łącznie 159 osób, ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi skorzystało 38 osób. Dodatkowo z usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej skorzystało 100 osób, a z usług w formie opieki wytechnieniowej 12 osób. W roku 2023 miasto liczyło 56 502 mieszkańców, w tym kobiet powyżej 60 r.ż. – 8 305 oraz mężczyzn 3 743 w wieku powyżej 65 r.ż., co stanowi ok. 21% ogółu mieszkańców.

Na przestrzeni ostatnich lat obserwowany jest proces zmiany struktury demograficznej, którego cechą jest rosnący udział osób starszych wśród mieszkańców miasta. Liczba osób przechodzących w wiek poprodukcyjny (60+ kobiety, 65+ mężczyźni) stale się zwiększa i jest większa w stosunku do liczby urodzeń (osób w wieku przedprodukcyjnym). Z prognoz wynika, że liczba seniorów będzie się zwiększała, co potwierdzają dane z opracowywanej corocznie Oceny Zasobów Pomocy Społecznej. Ełk jest miastem, będącym na trzecim miejscu, pod względem wielkości w województwie warmińsko-mazurskim, stanowiącym subregion ełcki. Stale wzrasta potrzeba świadczenia usług społecznych na rzecz osób starszych i niesamodzielnich, w tym usług społecznych, opiekuńczych, usprawniania fizycznego i rehabilitacyjnych.

Osoby starsze potrzebują kontaktu z innymi osobami, często samotni pozostają w domach, co powoduje, że obniża się ich samoocena. Osoby starsze znajdują się w trudnej sytuacji materialnej. U wielu z nich pogarsza się stan zdrowia oraz ogólna sprawność, w związku z tym pogarsza się ich sytuacja życiowa i pozycja społeczna. Osoby starsze wymagają wsparcia, którego często nie są w stanie zapewnić im bliscy.

W ramach programu „Wspieraj Seniora” i „Korpus Wsparcia Seniorów” pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku wsparli w 2020 roku - 70 osób, w 2021 roku - 167 seniorów, w 2022 roku - 76 osób, natomiast w 2023 r. – 105 osób, którym udzielono wsparcia. Była to pomoc poprzez dostarczanie zakupów, żywności, leków, środków higieny osobistej, a także gorących posiłków. Pomagano również regulować rachunki. Zakupiono także opaski tzw. „opieka na odległość”.

Wiele z tych osób zamieszkuje samotnie, a ich stan zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji, powiadomienia właściwych służb i udzielenia możliwie najszybszej pomocy, w tym pomocy medycznej w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

Niskie dochody osób starszych i niepełnosprawnych oraz trudna sytuacja tych osób, a także znaczące wydatki na zakup żywności pogarszają standard życia i ograniczają możliwość zabezpieczenia podstawowych potrzeb życiowych seniorów, w tym zakupu we własnym zakresie „opasek bezpieczeństwa”.

Podmiot realizujący program

Program realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elku.

Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu

W ramach programu osłonowego będą realizowane działania w ramach Modułu I oraz Modułu II Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024.

Moduł I

Realizacja będzie polegać w szczególności na działaniach poprzez zapewnienie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich seniorom w wieku 60 lat i więcej. Szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług określa odrębna uchwała Rady Miasta Elku.

Usługi sąsiedzkie obejmują pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Organizatorem usług sąsiedzkich jest Gmina Miasto Elk, która w zakresie organizacji usług może korzystać z pomocy organizacji pozarządowych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Minimalne wymogi wobec osoby realizującej usługi sąsiedzkie to:

- 1) jest osobą pełnoletnią;
- 2) nie jest członkiem rodziny osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;
- 3) nie jest oddzielnie zamieszkującym małżonkiem, wstępnym ani zstępnym osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;
- 4) złożyła organizatorowi usług sąsiedzkich oświadczenie o zdolności pod względem psychofizycznym do świadczenia takich usług;
- 5) zamieszkuje w najbliższej okolicy osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;
- 6) ukończyła szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy;
- 7) została zaakceptowana przez osobę, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;
- 8) została zaakceptowana przez organizatora usług sąsiedzkich.

Sposób udzielania pomocy w ramach Modułu I programu wygląda w taki sam sposób jak przy realizacji usług opiekuńczych, przy zastosowaniu procedur przyznania świadczeń z pomocy społecznej, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej (tj. przeprowadzenie wywiadu środowiskowego oraz wydanie decyzji o przyznaniu usług sąsiedzkich).

Moduł II

Świadczenie usług „opieki na odległość” na rzecz osób starszych przez dofinansowanie zakupu oraz kosztów użytkowania tzw. „opasek bezpieczeństwa” lub innych urządzeń bezpieczeństwa. Z usług w miejscu zamieszkania skorzystają seniorzy w wieku 60 lat i więcej, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.

Seniorom zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa” wyposażonych w co najmniej trzy z następujących funkcji:

- przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- detektor upadku,
- czujnik zdjęcia opaski/urządzenia,
- lokalizator GPS,
- funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja),
- funkcje umożliwiające monitorowanie czasu realizowanej opieki przez osoby świadczące usługi opiekuńcze lub pomoc sąsiedzką.

W ramach modułu planowane jest upowszechnienie programu, zapewnienie niezbędnej obsługi, dofinansowanie zakupu, kosztów użytkowania tzw. „opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa” oraz dofinansowanie kosztów użytkowania opasek bezpieczeństwa zakupionych w ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów edycja na rok 2022 lub 2023.

Adresaci programu (Moduł I i Moduł II)

- Gmina Miasto Ełk.
- Osoby w wieku 60 lat i więcej, mieszkańcy miasta Ełku, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Termin realizacji

Program będzie realizowany w roku 2024.

Finansowanie programu

1. Realizacja programu osłonowego jest finansowana z dotacji ze środków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej z przeznaczeniem na realizację Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024, przewidzianych w okresie realizacji programu osłonowego oraz środków własnych Gminy Miasta Ełku.

2. Planowany budżet programu w roku 2024 wynosi 101 640 zł.

Źródłem finansowania programu osłonowego są środki z budżetu państwa w wysokości 81 312 zł (80%) oraz środki własne gminy w wysokości 20 328 zł (20%).

Monitoring programu

Z realizacji programu przekazywane jest roczne sprawozdanie do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w terminie do dnia 30 stycznia 2025 r.